АЗ ҲИКОЁТИ
«БӮСТОН»-И
САЪДИИ ШЕРОЗӢ

БОЗГӮЙИ ГУЛНАЗАР

ҲОТАМИ ТОЙ ВА АСПИ Ӯ

«САД ПАНД»

АЗ ҲИКОЁТИ
«БЎСТОН»-И
САЪДИИ ШЕРОЗӢ

БОЗГЎЙИ ГУЛНАЗАР

ҲОТАМИ ТОЙ
ВА
АСПИ Ў

Китобхонаи ... бачагонаи
Ҷумҳурии ... ба номи
М... ар
И/зал
1627 б/ф

ББК 83,8(2точик)+82,3
Ҳ-83

Ҳ-83. Ҳотами Той ва аспи ӯ. Душанбе, «Адабиёти бачагона», 2012.-12 саҳ.

Муассисаи нашриявии «Адабиёти бачагона» тасмим гирифтааст, ки аз ашъори безаволи классикони форс-тоҷик силсилакитобҳоро бо номи «Сад панд» барои шумо, хонандагони хурдакаки азизу меҳрубон, дар шакли китобчаҳои пурнақшу нигор нашр намояд. Инак, оғози ин силсила аз қиссаву ривоятҳои пандомӯзу ибратангези маснавии безаволи «Бӯстон»-и носеҳи бузурги форс-тоҷик Шайх Саъдии Шерозӣ 10 китобча, ки Шоири халқии Тоҷикистон Гулназар мураттаб намудааст, ибтидо мегирад ва пешкашатон мегардад.

ISBN 978-99947-838-4-7 © «АДАБИЁТИ БАЧАГОНА», 2012

Ҳотами Той, ки бо саховатмандиву олиҳимматӣ ном бароварда буд, як аспи сиёҳи бемонанд дошт. Ин асп аз биёбонҳо чун бод давида мегузашт, бақувват, зӯр, даванд ва дасту пову гардани зебо дошт. Ҳар кас, ки ин аспро медид, ошиқаш мешуд, орзу мекард, ки дар зиндагӣ чунин асп дошта бошад.

Аспи Ҳотами Той ба хироҷи мамлакат меарзид. Дар ҷаҳон дигар чунин бодпову хушрафтор набуд.

Ҳамин сифати аспи Ҳотами Той мисли мардиву дасткушодии худи ӯ дар саросари олам паҳн гардида буд.

Шоҳи мамлакати дигар хост, ки олиҳимматии Ҳотами Тойро имтиҳон кунад ва бинад, ки ӯ, дар ҳақиқат, саховатманд ҳаст ё не.

Шоҳ ба дӯстонаш гуфт:

– Мегӯянд, ки Ҳотами Той як аспи

бемислу монанд дорад ва соҳибаш онро ба ҷон баробар медонад.

Дӯстони шоҳ гуфтанд:

–Ин сухан рост аст.

Шоҳ гуфт:

–Ман ба назди ӯ одами худро мефиристам ва хоҳиш мекунам, ки аспашро ба ман ҳадя намояд. Агар олиҳимматиаш овозаи дурӯғ набошад, аспашро медиҳад.

Дӯстони шоҳ ғуфтанд:

–Шоҳо, аз ҷои сахташ гирифтӣ. Вай аспашро ба ту намедиҳад.

Шоҳ хурсанд шуд:

–Надиҳад, бисёр хуб мешавад. Ман исбот мекунам, ки шӯҳрату овозаи Ҳотами Той сохта ва дурӯғин аст.

Рӯзи дигар ду-се намояндаи шоҳ роҳи кишвари Ҳотами Тойро пеш гирифтанд. Онҳо бо азобу ранҷи зиёде шабона ба манзили Ҳотами Той

расиданд.

Соҳиби манзил ду даст пеши бар меҳмононро "Хуш омадед!» - гуфт ва дар хонаи гарми барҳаво ҷой дод.

Бо фармоиши ӯ хизматгоронаш асперо кушта кабоб пухтанд ва меҳмононро хуб меҳмондорӣ карданд. Кӯфти роҳ, ки баромад, меҳмонон ба мизбон рӯ оварданд:

– Мо ба назди ту бо хоҳиши шоҳамон омадем.

Ҳотами Той ду даст пеши бар табассум кард:

– Мо ҳамеша ба хизмат омода ҳастем.

Меҳмонон гуфтанд:

– Овоза ҳаст, ки аспи бодпои бемислу монанд дорӣ ва онро чун гавҳараки чашм азиз медорӣ. Шоҳи мо ҳамин аспро талаб дорад.

Ҳотами Той хиҷил шуд ва бо сари

афканда гуфт:

– Бале, чунин асп доштам.

Меҳмонон бо чашми савол ба ӯ нигаристанд:

– Чӣ хел доштӣ? Куҷо шуд аспи таърифиат?

Ҳотами Той боз бо ҳамон хиҷолат гуфт:

– Шаб борони сахт буд. Натавонистам, ки ба чарогоҳ одам фиристаму аспи дигарро биёрам. Ҳамин аспро, ки шумо мегӯед, бо фармоиши ман куштанду шуморо зиёфат карданд.

Оҳ аз ҷигари меҳмонон баромад.

– Наход ки чунин аспи арзандаи ҷаҳонро баҳри мо кушта бошӣ?

Ҳотами Той гуфт:

– Барои ман аз меҳмон дида чизи қимматтаре нест.

Меҳмонон ба мардиву олиҳимматии Ҳотами Той қоил шуда, ин

хабарро ба шоҳи кишвари худ бурданд.

Шоҳ даст ба гиребон гирифту гуфт:

–Ба номи Худо, рост мегӯянд. Касе дар лутфу карам ба Ҳотами Той баробар нест.

Байт:

Чу Ҳотам ба озодамардӣ дигар
Зи даврони гетӣ наёмад магар.

КИТОБРО ДАР МӮҲЛАТИ ҚАЙДШУДА БАРГАРДОНЕД

ҶДММ «Ҳочӣ Ҳасан»

АЗ ҲИКОЁТИ
«БӮСТОН»-И
САЪДИИ ШЕРОЗӢ

БОЗГӮЙИ ГУЛНАЗАР

ҲОТАМИ ТОЙ ВА АСПИ Ӯ

Муҳаррир Наҷмиддин Салоҳиддинзода
Муҳаррири техникӣ Зебо Ҷӯраева
Тарроҳ ва ороишгар Рифкат Галимов
Ҳуруфчин Гулноз Шокирова

Ба чопаш 20.01.2012 имзо шуд. Андозаи 60x84 1/8.
Коғази бурандуд. Чопи офсетӣ. Гарнитураи Times New Roman Tj.
Ҷузъи чопӣ 1. Адади нашр 5000 нусха.
Супориши №14/2012 (АБ0014)

Муассисаи нашриявии «Адабиёти бачагона»-и
Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон.
734018, Душанбе, к. Н. Қаробоев, 17.
Тел: 98-103-16-75. E-mail: najmiddin64@mail.ru
Сайти муассиса: http://www.adabiet.tj